

Aan de slag met Rheden

Laat iedereen vrij,
maar niemand vallen.

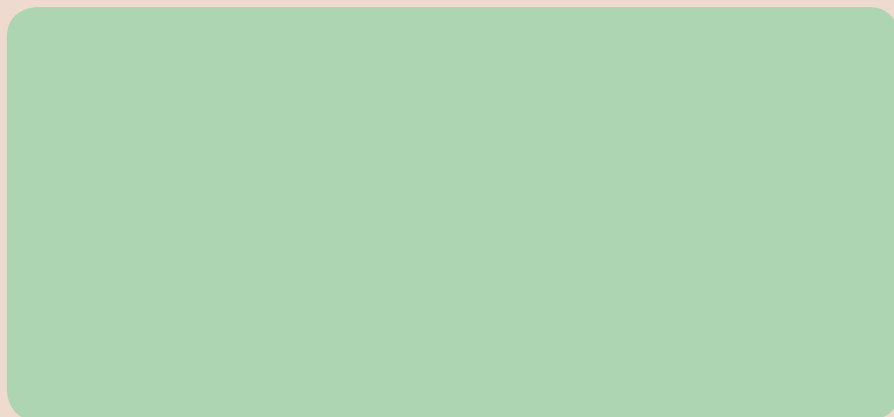
Verkiezingsprogramma D66 Rheden
Gemeenteraadsverkiezingen 16 maart 2022

Vastgesteld AAV 22 december 2021

The logo for the Dutch political party D66, consisting of the letters 'D66' in white, bold, sans-serif font, centered within a solid green square.

D66

Inhoudsopgave

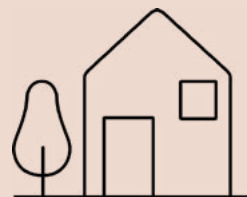

Wonen

MEER WONINGEN

Wat

In 2026 is er in de gemeente Rheden een fors aantal nieuwe woningen gebouwd of gepland ten opzichte van het aantal woningen begin 2022. D66 wil daarbij bewaken dat deze woningen duurzaam en natuur-inclusief gebouwd worden. De natuur en het cultuurhistorisch landschap worden daarbij gekoesterd.

Waarom

Door een te lage bouwproductie is er in Nederland een groot tekort aan woningen ontstaan en zijn de prijzen de pan uit gerezen. Tot 2030 moeten er daarom een miljoen huizen bijkomen in Nederland. D66 vindt het belangrijk dat degenen die een betaalbare woning zoeken daarvoor ook in de verschillende dorpen van hun eigen gemeente terecht kunnen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Te ondersteunen en te bewaken dat op de voormalige ziekenhuislocatie van Rijnstate in Velp binnen tien jaar een nieuwe woonwijk met minimaal 750 betaalbare huizen wordt gerealiseerd, plus 350 woningen op het aanpalende terrein van het voormalige Golden Tulip Hotel.
- Naast de bestaande plannen gericht te zoeken naar slimme mogelijkheden om enkele honderden nieuwe woningen te ontwikkelen. Bij voorkeur op inbreidingslocaties, ook door op beperkte schaal hoogbouw toe te staan.

BESCHIKBAARHEID EN BETAALBAARHEID

Wat

Met het in 2026 verhoogde aanbod aan woningen wil D66 ervoor zorgen dat alle doelgroepen gemakkelijker dan nu een passende woning kunnen vinden in de dorpen binnen onze gemeente. De woningen zijn, in verschillende prijsklassen, beschikbaar voor starters en doorstromers.

Waarom

D66 vindt het belangrijk dat alle doelgroepen die een passende woning zoeken daarvoor ook in de verschillende dorpen van de gemeente Rheden terecht kunnen. Voor starters en doorstromers met een gemiddeld budget is momenteel te weinig aanbod binnen de gemeente. Ook voor oudere inwoners met een niet-levensloopbestendig huis zijn de mogelijkheden om binnen de gemeente te verhuizen te beperkt. Dit willen we veranderen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Te borgen dat er in de projecten die ontwikkeld worden voldoende aanbod is voor starters en huishoudens met een inkomen tot twee keer modaal.
- Te borgen dat het aandeel van sociale huurwoningen mee ontwikkelt met de omvang van de doelgroep.
- Samen met de ontwikkelaars en de woningcorporaties meer woningen realiseren in de middenhuur-klasse, zodat mensen gemakkelijker kunnen doorstromen en er weer woningen vrijvallen.
- Er meer levensloopbestendige woningen worden ontwikkeld, waarbij de gemeente het instellen van voorrrangsregelingen voor eigen bewoners stimuleert.
- Verbetering van huisvesting voor studenten en jongeren te stimuleren.
- Enkele locaties te vinden waar, met draagvlak van de omgeving, tiny houses en andere woonvormen gebouwd gaan worden.
- Organisaties en maatschappelijke instanties ruimte te bieden om wonen en zorg te combineren.
- Ons ervoor hard te maken dat groepen mensen met gezamenlijke initiatieven hun woonwensen zoveel mogelijk kunnen realiseren.

DUURZAME WONINGVOORRAAD**Wat**

D66 zet met de invulling die aan de nieuwbouwopgave gegeven wordt grote stappen op het vlak van circulaire en natuur-inclusieve bouw van energieneutrale woningen. D66 is daarbij actief promotor van innovaties op woongebied.

Waarom

Om een bijdrage te leveren aan de vermindering van de stikstofdepositie en de reductie van CO₂.

Hoe

Dit bereiken we door:

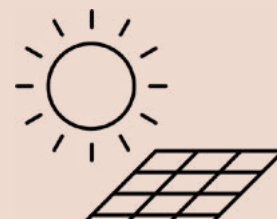
- Voor alle nieuwbouw te borgen dat deze goed ingepast wordt in het landschap.
- Voor alle nieuwbouw is het uitgangspunt dat deze klimaatpositief wordt gebouwd.
Dit betekent dat nieuwe huizen meer energie produceren dan verbruiken.
Dit compenseert oude huizen die moeilijk te verduurzamen zijn.
- Circulaire bouw, energieneutrale bouw en CO₂-opslag door houtbouw te stimuleren, door hieraan voorrang te geven bij de vergunningverlening.

Energietransitie en klimaat

CO₂ NEUTRAAL

Wat

In 2040 is de Rhedense samenleving klimaatneutraal, met inzet van groene energie die betaalbaar is. In 2030 is de gemeente voor 55% klimaatneutraal. Met klimaatneutraal bedoelen we: geen uitstoot van broeikasgassen (waaronder CO₂) en andere stoffen die schadelijk zijn voor het milieu.

Waarom

Rheden draagt hiermee bij aan de reductie van broeikasgassen en andere schadelijke stoffen, zodat de aarde niet verder opwarmt en de klimaatdoelen uit het 'Verdrag van Parijs' worden behaald. De uitstoot van stikstofverbindingen is schadelijk voor voedselarme natuurgebieden en microplastics zijn schadelijk voor levende organismen. De uitstoot daarvan moet dus óók naar nul.

Hoe

Dit gaan we bereiken door zowel in te zetten op het besparen van energie als de opwek van hernieuwbare, schone energie mogelijk te maken.

- Besparen van energie, want energie die niet wordt gebruikt hoef je ook niet (duurzaam) op te wekken. Dit geldt zowel voor particulieren als ondernemers en organisaties.
- Meer inzetten op bewustwording en gedrag door de inzet van energiecoaches, het stimuleren van isolerende maatregelen en het verstrekken van duurzaamheidsleningen.
- Geen 'greenwashing' – het zich groener of maatschappelijk verantwoordelijker voordoen dan een bedrijf of organisatie daadwerkelijk is bij inzet van groene energie.
- Het bestrijden van energiearmoede door de inzet van (extra) middelen en beleid, zodat iedereen mee kan doen.
- Woningcorporaties stimuleren hun woningbezit te verduurzamen, ook door de nadruk te leggen op de naleving van de gemaakte prestatieafspraken.
- In 2026 zijn 50% van alle daken (van zowel particulieren als bedrijven) voorzien van zonnepanelen of -boilers. Hiertoe kan van de huidige welstandsregels worden afgeweken.
- Daarnaast opwek van duurzame energie realiseren, door windturbines en zonnevelden.
- Proeftuinen voor innovatieve duurzame plannen - regelluw als dat kan – en ondersteuning van duurzame initiatieven uit de samenleving en coöperatieve plannen.
- Grote stappen zijn nodig en daar willen we de inwoners van de gemeente bij blijven betrekken. Ook na het moratorium op grootschalige opwek (2023 en verder) blijft het uitgangspunt dat ook de omgeving profiteert van de opbrengsten.
- Stimuleren van marktpartijen, zoals architecten, ontwerpers, aannemers en hoveniers, om met ideeën te komen die bijdragen aan de duurzaamheidsopgave.
- Inzet (bestaande) gebouwen bij de energietransitie meer stimuleren. Zowel het verduurzamen van het gebouw zelf, maar ook het gebruik van het gebouw voor de transitie (meer zon op bestaande daken, etc.).
- Door onze groene omgeving te versterken en het bomenbestand uit te breiden wordt de potentie om de CO₂ uit de lucht (duurzaam) vast te leggen verhoogd.
- Met een transparant proces per wijk, inwoners begeleiden om van aardgas over te stappen naar een andere warmtebron voor hun woningen (zoals in de proeftuin Dieren-Noordwest).

KLIMAATBESTENDIG

Wat

In 2040 is de Rhedense samenleving klimaatbestendig, zodat wateroverlast en hittestress (droogte) geen problemen meer opleveren.

Waarom

Door klimaatveranderingen ondervindt de samenleving overlast. Denk aan wateroverlast of te weinig water (droogte en hittestress). De gemeente Rheden moet voorbereid zijn op deze veranderingen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Het verhard oppervlak in de gemeente niet toe laten nemen en liefst zelfs te zorgen voor een afname. Voor elke nieuwe verharding zal ergens anders ten minste dezelfde oppervlakte aan verharding moeten verdwijnen.
- Het ondersteunen van bewustwordingscampagnes, zoals het NK Tegelwippen. Hierdoor worden inwoners gestimuleerd zelf maatregelen te treffen. Bijvoorbeeld het verwijderen van tegels in de tuin en het opvangen van hemelwater.
- Klimaatbestendig bouwen is de standaard, zodat geen hemelwater in het rioolsysteem komt. Hemelwater wordt in het gebied opgevangen.
- Het realiseren van stedelijk groen en water. Klimaatadaptieve openbare ruimtes, ook als aantrekkelijke speeltuin of ontmoetingsplek voor jong en oud. Educatie hierover op scholen.
- Gemeentelijke voorzieningen (denk aan rotondes, bushokjes, openbare en recreatieve ruimtes) worden zoveel mogelijk groen, natuurinclusief en circulair gebouwd en/of aangelegd. Voor 2030 wordt alle verharding op openbare parkeerplaatsen vervangen door waterdoorlatend/natuurinclusief materiaal, bijvoorbeeld grasbetontegels.
- Samen met de inwoners worden in wijken bomen en ander groen (struiken, heggen, planten) aangeplant.

BIODIVERSITEIT

Wat

In 2050 is de biodiversiteit in Rheden in goede staat en zijn we bereid om als tussenstap te kiezen voor een duurdere of minder efficiënte oplossing als dit bijdraagt aan verder behoud en herstel van de biodiversiteit.

Waarom

De wereld kan niet zonder biodiversiteit, maar die staat door menselijke activiteiten onder druk. Onder meer door onze wijze van landgebruik, de uitstoot van verontreinigende stoffen (o.a. stikstofuitstoot) en de klimaatveranderingen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Het behoud en vergroten van de biodiversiteit door de natuur inclusiviteit tot uitgangspunt te maken van al ons handelen.
- Het goede voorbeeld te geven bij groen- en bermonderhoud (bijvoorbeeld door minder maaien) en extra te investeren in natuurbehoud.
- Bij nieuwbouw te zetten op natuurinclusief bouwen, zodat de biodiversiteit in nieuwe wijken verbetert, door o.a. het plaatsen van vleermuis- en vogelkasten et cetera.
- Meer groen en diversiteit, zowel op gebouw- als wijkniveau door aanleggen van bijenvelden, insectenhotels, sedumbedekking, heideveld, etc. Biodiversiteit is ook het uitgangspunt bij het beheer van eigen bos en heide.
- De uitstoot van stikstofverbindingen onder controle brengen en houden.
- Inzetten op natuur-inclusieve landbouw, het bewustzijn vergroten ten aanzien van duurzame voedselketens, het tegengaan van bestrijdingsmiddelen, kleinschalige landbouw met korte ketens en het bevorderen van een circulaire stroom.
- Landbouw inzetten als bufferzones voor de bescherming van de Veluwezoom.
Met ruimte voor poelen, bloemrijke slootkanten en akkerranden.

Natuur, toerisme en recreatie

Wat

In 2026 hebben we grote stappen gezet als het gaat om het herstel van onze natuur en de biodiversiteit en is recreatie en toerisme meer in balans gebracht met de omgeving dan nu. Juist omdat we het belangrijk vinden dat inwoners, toeristen en ondernemers kunnen genieten van al het moois dat Rheden te bieden heeft, zet D66 in op het herstel van biodiversiteit, koesteren we onze bijzondere natuurgebieden en zorgen we ervoor dat recreëren op een verantwoorde manier gebeurt, met respect voor de natuur en de dieren die er leven.

Waarom

In de gemeente Rheden kunnen wij genieten van bijzondere landschap en natuur. Veel inwoners genieten hier dagelijks van en jaarlijks trekt het vele toeristen onze kant op. Een gevolg is op dit moment ook dat het niet goed gaat met de biodiversiteit van de Veluwezoom. Dit betekent dat wij voor belangrijke keuzes staan in hoe wij omgaan met landschapswaarden. Tussen natuurbehoud, natuurbeleving en toegankelijkheid ligt een spanningsveld waar we een verantwoorde balans in moeten vinden. We willen dat de natuur en de dieren die hier leven de ruimte krijgen en de biodiversiteit kan herstellen. Tegelijkertijd willen we ruimte bieden voor verantwoorde recreatie en beleving van de natuur in onze gemeente. Wij willen een goede gemeentelijke regulering van (dag)toerisme, met name tijdens de piekdagen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- De gemeente Rheden aantrekkelijk te houden voor toeristen door ecologisch verantwoord gebruik van de natuurgebieden. We zoeken daarin een gezonde en toekomstgerichte balans tussen ecologische verbeteringen, economische belangen en welzijn van inwoners. Wij zijn daarbij voor maatwerk en het doorvoeren van verbeteringen op basis van onderzoek, gegevens en feiten.
- Verdieping van de samenwerking tussen Rhedense ondernemers op het gebied van toerisme, waarbij we een verschuiving van dagrecreatie naar verblijfsrecreatie nastreven.
- In de uitwerking van het 'Masterplan Veluwezoom' te borgen dat de uitgangspunten die we belangrijk vinden – forse reductie van gemotoriseerd verkeer door het natuurgebied, maar ook het toegankelijk houden van de Posbank voor bezoekers – zo goed mogelijk worden behaald zonder ongewenste neveneffecten
- Weekendafluitingen die de twee mogelijkheden voor 'rondjes Posbank' op een effectieve manier afsluiten te zien als het minimum dat met 'Masterplan Veluwezoom' moet worden bereikt.
- De effectiviteit van deze weekendafluitingen wordt in de komende jaren gemonitord, indien nodig kunnen verdergaande maatregelen worden genomen om de gewenste reductie van het gemotoriseerd verkeer door het natuurgebied te bereiken.
- De dialoog met Natuurmonumenten aan te gaan over hoe betere spreiding van bezoekers over de Veluwezoom bereikt kan worden, bijvoorbeeld door betaald parkeren in te voeren voor de centraal in het natuurgebied gelegen parkeerplaatsen.

- De informatievoorziening van de gemeente meer toe te spitsen op betere spreiding van bezoekers en vermindering van gemotoriseerde verkeersbewegingen in het hart van de Veluwezoom.
- D66 wil dat de gemeente een beleid opstelt over de maatschappelijke doelen die we willen bereiken met het toerisme in onze gemeente, en wat er wel/niet ten koste mag gaan van het toerisme.
- We willen dat de gemeente onderzoekt of oude paden kunnen worden hersteld als wandelroutes. Bijvoorbeeld kerkepaden, jaagpaden en markewegen, die onder meer door ruilverkaveling zijn verdwenen. Het cultuurlandschap is ook het ontdekken waard. Extra wandelroutes door ons cultuurlandschap, bijvoorbeeld langs de IJssel, kunnen de druk op de natuurgebieden verlichten.
- Te onderzoeken of de fietsroutes door de Havikerwaard en tussen Rheden en Velp beter met elkaar te verbinden zijn, zodat een aantrekkelijke route van Dieren naar Velp langs de IJssel ontstaat.
- De mogelijkheden te bekijken van een betere toeristische benutting van het Apeldoorns kanaal.

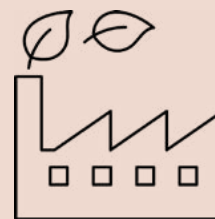

Economie en werk

CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat

In 2040 is de gemeente Rheden circulair.

Waarom

Alle menselijke activiteit draait op wat de aarde ons geeft. Maar de capaciteit van onze aarde kent haar grenzen. De wereldbevolking blijft groeien en de vraag naar grondstoffen blijft toenemen. We maken producten (vaak) goedkoop en gooien die na gebruik weg. Om dit tegen te gaan is een ander economisch model nodig, waarbij het maximaliseren van hergebruik en het minimaliseren van waardevernietiging het uitgangspunt zijn. Dus het optimaliseren van de levensduur van producten, onderdelen en materialen, zodat ze aan het einde van deze levensduur zo hoogwaardig mogelijk kunnen worden hergebruikt.

Hoe

Dit bereiken we door:

- De circulaire economie tot uitgangspunt te maken bij al ons handelen. Dus bij alle gemeentelijke plannen en opdrachten en bij alle bestaande (interne) financiële afwegingen en benaderingen.
- Bij het maken van (stedenbouwkundige) ontwerpen rekening te houden met meer hergebruik en zuiniger omgaan met grondstoffen. Slim ontwerpen (minimaliseren van primaire grondstoffen), bewust gebruik (producten gaan langer mee) en meer en beter hergebruik.
- Voor het meer en beter hergebruik zijn kringloopwinkels en repair-café's van belang.
- Een ja-nee-beleid voor de hele gemeente. Dus geen reclame meer in de brievenbus, behalve als er een ja-ja-sticker op zit.
- De deeleconomie te stimuleren. Naast het inzetten van deelauto's ook deelgereedschap, deelfietsen of deeleigendom e.d., mogelijk georganiseerd in coöperatieve samenwerkingen en uitvoering op wijk- of dorpsniveau. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld.
- Het stimuleren van circulair handelen van het bedrijfsleven door de inzet van stimuleringsregelingen en kennisuitwisseling te bevorderen.

LOKAAL ONDERNEMEN

Wat

De economie ontwikkelt zich op allerlei vlakken, en verandert daarmee onmiskenbaar. D66 Rheden wil zich inspanssen in om in die transitie optimale omstandigheden te creëren of te behouden voor ondernemers in onze gemeente.

Waarom

Een vitale lokale economie is belangrijk voor onze gemeente Rheden. Denk hierbij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven, maar ook aan faciliteiten voor de groeiende groep zzp-ers die onze gemeente rijk is.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Als de gemeente diensten inkoop of inhuurt dit zo veel mogelijk lokaal te doen. In de praktijk betekent dit dat bijvoorbeeld dat bij een enkelvoudige onderhandse aanbesteding in principe een lokale ondernemer om een offerte wordt gevraagd.
- Ondernemers te helpen lokale productie en het kopen van lokale producten door consumenten te promoten: dit is niet alleen goed voor de lokale economie, maar vaak ook een duurzamere optie.
- Er aan bij te dragen dat er meer locaties met flexibele werkplekken komen van waaruit zzp-ers of startende ondernemers kunnen werken.
- Ondernemers die werken met kleine kringlopen, hergebruik en die het potentieel van mensen optimaal inzetten extra te ondersteunen.
- De mogelijkheden voor het aan huis verrichten van ambachtelijk werk te verruimen.

WERK**Wat**

We willen, samen met de ondernemers in de gemeente en directe omgeving, beleid ontwikkelen dat ertoe leidt dat zoveel mogelijk inwoners vanuit de bijstand of met een indicatie vanuit de participatie-wet, mee kunnen doen in het arbeidsproces. Dit naar ieders vermogen en zoveel mogelijk in de eigen omgeving.

Waarom

Het is voor mensen met een bijstandsuitkering of met een psychische of verstandelijke beperking vaak lastig om werk te krijgen. Vanuit de Participatiewet is de gemeente verantwoordelijk om mensen die kunnen werken maar dit niet redden zonder een steuntje in de rug, aan het werk te helpen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Inwoners te stimuleren om vanuit de bijstand (meer) vrijwilligerswerk te doen, zodat de betreffende inwoner relevante werkervaring opdoet en zijn netwerk uitbreidt.
- Inwoners in de bijstand toestemming te geven om opleidingen te volgen als deze de kans op werk vergroten. We passen daarvoor sollicitatieverplichtingen aan.
- Initiatief te nemen voor een pilot 'Bijverdienen in de bijstand'. We kunnen hierbij een voorbeeld nemen aan andere gemeenten die hier al ervaring mee hebben.
- Mensen die in de WW zitten of geen vast inkomen hebben, begeleiding aan te bieden om te voorkomen dat ze in de bijstand komen.
- Voor die groep bijstandsgerechtigden die niet reageert op positieve prikkels, gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden om hen te activeren.
- Te zorgen voor voldoende veilige plekken voor beschut werk voor mensen met een beperking.
- Bij de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening aan te blijven sluiten bij regionale ontwikkelingen en te blijven deelnemen in arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor.
- Waar mogelijk te experimenteren met een vorm van basisinkomen.

Kansengelijkheid

VRIJHEID EN KANSENGELIJKHEID

Wat

D66 laat iedereen vrij, maar niemand vallen. We geloven in een samenleving waarin gelijke gevallen gelijk behandeld worden, maar waarin mensen die op achterstand staan extra kansen krijgen. Niet omdat iedereen per se gelijk moet zijn, maar zodat we samen vrij kunnen zijn. We willen dat mensen vrij zijn om te beslissen over hun eigen leven. Vrijheid om te kunnen zijn wie je bent. Een goede opleiding geeft je de vrijheid om je dromen na te jagen en je talenten ten volle te benutten. De vrijheid om je eigen plek te vinden in de maatschappij. Maar ook de vrijheid om de toekomst aan te kunnen, met alles wat er op je afkomt in een wereld die steeds sneller verandert.

Waarom

D66 wil inwoners kansen geven om hun situatie te verbeteren en mee te doen. Door kansen te creëren om problemen aan te pakken en mogelijkheden te benutten het beste uit zichzelf en hun omgeving te halen. Wij geloven in de kracht van mensen en hun wil het beste uit zichzelf en hun omgeving te halen. Waar nodig bieden wij hierin ondersteuning.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Het verzorgen van extra taalonderwijs aan hen die dit nodig hebben.
- Het stimuleren van de ontwikkeling van mensen, zodat hun mogelijkheden om te kiezen toenemen.
- Wij willen de bestaande voorlichtingen, zoals Stichting Leergeld, het Jeugdcultuurfonds, het Jeugdsportfonds en de Gelrepass, handhaven.
- Wij willen dat de gemeente goede begeleiding biedt bij schuldsanering.

GELIJKWAARDIGHEID - DIVERSITEIT

Wat

We gaan racisme en discriminatie concreet bestrijden en accepteren diversiteit.

Waarom

De open, vrije samenleving die wij nastreven, zit voor te veel mensen nog altijd op slot door verschillende vormen van discriminatie (vanwege gender, seksuele voorkeur, beperkingen, leeftijd of opleiding). D66 is een sociaalliberale partij. Wij streven naar gelijkheid om te kunnen kiezen. Mensen zijn verschillend, maar wel gelijkwaardig.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Acceptatie van diversiteit.
- Mensen altijd en overal gelijkwaardig te behandelen.
- Onderzoek doen naar ervaringen met (institutioneel) racisme en discriminatie in onze gemeente.
- Het Regenboogakkoord uit blijven dragen.
- In gesprek gaan met lhbtq+ inwoners over wat nodig is.

PRIVACY

Wat

Het respecteren van ieders privacy is het uitgangspunt.

Waarom

Vrijheid begint met het recht op een eigen levenssfeer. In een vrije samenleving heeft de overheid niet het recht zomaar informatie over haar inwoners te verzamelen. Privacy is belangrijk, ook als je 'niets te verbergen hebt'.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Geen camera's die de openbare ruimte vastleggen als daar geen noodzaak voor bestaat vanuit het oogpunt van veiligheid.
- We zijn tegen het anoniem melden door inwoners en ambtenaren met een 'klik-app'.
- De Algemene Verordening Gegevensbeheer (AVG) is in mei 2018 ingevoerd. Onze eigen systemen moeten op orde en veilig zijn. Dit geldt ook voor de convenanten om gegevens uit te wisselen met partners. Wij willen een evaluatie naar de werking van deze verordening.

Gemeente voor en door inwoners

LOKALE DEMOCRATIE

Wat

Vanaf 2022 praat de gemeente meer 'met' en niet alleen 'over' inwoners, zodat uiterlijk in 2040 alle inwoners van Rheden actief kunnen meedenken, meepraten en meedoen.

Waarom

De gemeente is van de inwoners. Participatie bij het opstellen en vaststellen van beleid is essentieel. De kloof tussen inwoners en bestuur moet overbrugd worden. In het verlengde van het versterken van de lokale democratie ligt een andere bestuursstijl. Zo zou het traditionele inspreken voorafgaand aan gemeenteraadsvergaderingen tegen het licht gehouden kunnen worden.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Meer ruimte te geven aan en het vergemakkelijken van het indienen van initiatieven van inwoners. Een actief Right to Challenge-programma starten, waarbinnen inwoners de gemeente, uitvoeringsinstanties en projectontwikkelaars kunnen uitdagen.
- Door uitbreiding van het 'Ik buurt mee'-programma en het instellen van een buurtbudget.
- Het meepraten en meedenken te faciliteren door onder andere het inzetten van een 'burgerberaad' (zoals G1000), een ideeënbus en een 'koffiebus', die elk kwartaal in de dorpen is voor een gesprek met raads- en collegeleden.
- De Omgevingswet vraagt om meer participatie en betrokkenheid van inwoners. Belangrijk is dat gedacht wordt vanuit de inwoner en vandaar uit beleid wordt gemaakt. Dit vraagt een andere aanpak van en binnen de gemeente (cultuur).
- Het benutten van kennis en kunde van onze inwoners als ervaringsdeskundigen.
- Goede ideeën en projecten van andere gemeenten overnemen.
- Themabijeenkomsten in buurt en wijk te organiseren om de kloof tussen gemeenteraad en inwoners te verkleinen.
- Het instellen van een adviserende Jeugdraad.
- Gezamenlijk te komen tot vormen van vergaderen en besluitvorming waarin inwoners zich meer herkennen. Bijvoorbeeld met kernendemocratie en burgerbegrotingen.
- Het creëren van ontmoetingsmogelijkheden voor inwoners en raadsleden.
- Minder en eenvoudiger regels.

EEN GOEDE DIENSTVERLENING

Wat

Als inwoners de gemeente nodig hebben, worden zij snel, prettig en effectief geholpen.

Waarom

De gemeente is van de inwoners. Wat de organisatie doet, is voor hen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Vanuit een kwalitatief hoog niveau van uitvoering bijdragen aan zo effectief mogelijk (nieuw) beleid. We laten de professionals die het werk doen in contact met de inwoners ook mede de aanpak bepalen.
- We volgen in de gemeenteraad de kracht van een goede uitvoering van beleid, op basis van betrouwbare evaluaties uit 'het veld'.
- De ervaringen van inwoners worden verwerkt in die evaluaties.

FINANCIEEL BELEID**Wat**

De begroting is structureel in evenwicht, waarbij de resultaten uitgedrukt zijn in meetbare resultaten. D66 zet in op monitoring op basis van levenskwaliteit en duurzame ontwikkelingen en niet alleen op basis van financieel gedreven methodieken en systemen.

Waarom

Een gedegen financieel beleid is van belang om beleid doelmatig en effectief te laten zijn. De focus moet liggen op de resultaten. Hierdoor krijgt zowel de inwoner als de raad (controleerende rol) meer inzicht, zodat we naast de wettelijk verplichte 'rechtmatigheidstoets' ook de 'doelmatigheid' kunnen controleren.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Inzet van (bijvoorbeeld) de Monitor Brede Welvaart: een logisch vervolg van de inzet van de Global Goals. Kijkt niet alleen naar het niveau van de brede welvaart 'hier en nu', maar ook in hoeverre dit welvaartsstreven een druk legt op volgende generaties in Nederland (brede welvaart 'later') en op andere landen (brede welvaart 'elders').
- De (beoogde) resultaten helder en meetbaar beschrijven, zowel in de beleidsstukken als in de financiële documenten (begroting en jaarstukken).
- Een financieel evenwichtige begroting.

REGIO**Wat**

In de komende periode werken we (meer) samen als dit een toegevoegde waarde heeft.

Waarom

Samenwerken is nodig om verder te komen, waarbij de gemeente vanuit een sterke zelfstandige positie functioneert. D66 kijkt over zijn grenzen heen en wil in de regio acteren daar waar het kan. Dat betekent dus ook een sterke positie in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. We ondersteunen regionale samenwerking.

Hoe

Dit bereiken we door:

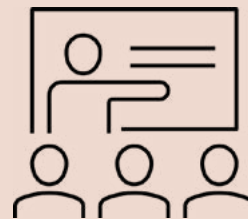
- Actief de samenwerking in de omgeving te (blijven) zoeken. Denk aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de Veiligheidsregio en Euregio.
- Openstaan voor nieuwe samenwerkingen, waarbij borging van de democratische legitimatie en transparantie aandachtspunten blijven.
- Efficiënte samenwerking, waarbij geen grote overhead ontstaat.

Onderwijs

EEN GOEDE BASIS, EEN GOED VERVOLG

Wat

D66 streeft er actief naar dat het huidige aantal basisscholen ook in 2026 gehandhaafd binnen de gemeente en Rheden minimaal een even veelzijdig onderwijsaanbod kent als nu. Het onderwijs daagt de jeugd uit zich te ontwikkelen en biedt elk kind een passende plek. Er is weinig schooluitval.

Waarom

D66 ziet onderwijs als een belangrijk middel om kansenongelijkheid te verkleinen. Goed basisonderwijs in een veilige omgeving biedt kinderen de mogelijkheid zich te ontwikkelen en daarbij te ervaren dat leren leuk is. Goed vervolgonderwijs vergroot de mogelijkheden om mee te kunnen doen in de almaar veranderende maatschappij. Dat willen wij graag voor iedereen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Talentontwikkeling in de meest brede zin van het woord te stimuleren, waarbij er meer aandacht is voor excellerende kinderen en jongeren.
- Passend onderwijs te bieden voor alle kinderen.
- Te borgen dat de huidige basisscholen goede huisvesting inclusief voorzieningen blijven behouden, ook als dit extra geld kost.
- De opening van een basisschool in Laag-Soeren met passende huisvesting te faciliteren als er reëel uitzicht is op voldoende leerlingen.
- Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) in onze gemeente te verbeteren door samenwerking tussen basisscholen en VVE-aanbieders te stimuleren.
- Te stimuleren dat in de buurthuizen bijlessen worden gegeven voor hen die wat ondersteuning bij het 'leren leren' en bij inhoudelijke ontwikkeling kunnen gebruiken
- Te investeren in taalstimulering, bijvoorbeeld door taalmaatjes.
- De mogelijkheid te bieden voor een hoger aantal onderwijsuren aan kinderen die beneden gemiddeld presteren.
- Met schoolbesturen en omliggende gemeenten te verkennen of er een plusklas voor hoogbegaafde leerlingen kan starten.
- Blijvende samenwerking tussen onderwijsinstellingen in de regio, jongerencoaches en jeugdzorg om schooluitval te voorkomen.

AANSLUITING ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

Wat

D66 bevordert de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het lokale bedrijfsleven bij het vormgeven en uitvoeren van het onderwijs binnen onze gemeente. D66 wil er bovendien aan bijdragen dat er weinig voortijdige schooluitval is en dat er (om een 'leven lang leren' mogelijk te maken) voldoende onderwijsaanbod is voor bij- en omscholing.

Waarom

D66 vindt het belangrijk dat het onderwijs op alle niveaus optimaal aansluit bij de behoeften van leerlingen en bij de competentiebehoeften op de arbeidsmarkt. Stages of opdrachten binnen bedrijven zijn daarin waardevolle leerervaringen voor leerlingen. Leerlingen die het onderwijs voortijdig verlaten hebben minder goede kansen om volwaardig mee te kunnen doen in de maatschappij. Omdat een 'leven lang leren' steeds belangrijker wordt moeten de mogelijkheden om in alle levensfasen nieuwe competenties te ontwikkelen worden verbeterd.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Samen te werken met onderwijsinstellingen in de regio en jongerencoaches om schooluitval te voorkomen.
- Inzet van straatcoaches om jongeren te stimuleren zich te ontwikkelen, om problemen op een laagdrempelige manier aan te pakken en om een vertrouwensrelatie op te bouwen (uitgangspunt is bemoediging).
- Samenwerking in de 'triple helix' – onderwijs, ondernemers en overheid – tussen de gemeente, de groene opleidingen Van Hall Larenstein, Helicon en Aeres (Groenhorst) en het lokale bedrijfsleven te stimuleren en te verbeteren.
- Ons vanuit de noodzaak voor een 'leven lang leren' hard te maken voor een goed bij- en omscholingsaanbod in samenwerking met scholen en bedrijven.
- Als gemeente het goede voorbeeld te geven en voldoende stageplaatsen aan te bieden.
- Onderwijsinstellingen uitnodigen oplossingen aan te reiken voor de complexe problemen waar wij als gemeente voor staan. Bijvoorbeeld door ons openbaar gebied nog nadrukkelijker aan te bieden als proeftuin.

Gebiedsontwikkeling

WAARDECREATIE INZETTEN ALS KWALITEITSIMPULS

Wat

D66 zoekt win-winsituaties bij gebiedsontwikkeling. Vanaf 2022 zet D66 zich in om de kansen die een gebiedsontwikkeling biedt optimaal te benutten voor een kwaliteitsimpuls voor de hele (directe) omgeving.

Waarom

Bij gebiedsontwikkelingen (wijzigingen van bestemmingen of functies) kan een verhoging van de waarde ontstaan (waardecreatie). Als dit optreedt, kan een gedeelte van deze waardecreatie ingezet worden voor een kwaliteitsimpuls voor de leefomgeving. Voorbeelden zijn het vergroenen van een buurt, het versterken van de sociale samenhang, het financieren van een bodemsanering of afdracht aan een kwaliteitsfonds. Dat is in het voordeel van zowel de initiatiefnemer als de samenleving.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Het instellen van een 'kwaliteitsfonds' voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en/of kwaliteit van de leefomgeving. Dit fonds wordt gevoed uit (evenredige) bijdragen die gevraagd worden vanwege de waardesprong van bestemmingsplanwijzigingen (planprofijt).
- Naast de bestaande regelgeving ook scherpe omgevingswaarden en -normen voor natuur, lucht, geluid, bodem, water, licht/donker etc. te hanteren bij de invoering van de Omgevingswet. Dit zorgt voor een verbetering van de leefomgeving.
- Global Goals is het denkkader waarbinnen nieuw beleid en voorstellen worden beoordeeld. Zowel de Global Goals als de Monitor Brede Welvaart worden betrokken bij de vorming van de gemeentelijke omgevingsvisie en omgevingsplannen.

Mobiliteit

DUURZAME MOBILITEIT

Wat

In 2040 dragen de vervoersbewegingen in Rheden niet meer bij aan de belasting van het milieu.

Waarom

De mobiliteitssector moet verduurzamen. Dit betekent eerst het verminderen van de mobiliteitsvraag en vervolgens de modaliteit verduurzamen (stap uit de auto, neem de fiets). Dit heeft een positief effect op de luchtkwaliteit en de geluidsoverlast. Dat is goed voor onze gezondheid en voor het milieu.

Hoe

Dit bereiken we door:

- De gemeente beperkt zelf het woon-werkverkeer door (ook na corona) het thuiswerken te stimuleren en te faciliteren, en vergroent het eigen wagenpark verder.
- De gemeente faciliteert elektrisch rijden door de aanleg van een optimale laadinfrastructuur. D66 wil dat 25% van de openbare parkeerplaatsen voor 2026 is voorzien van een laadpaal.
- Het stimuleren van het gebruik van fiets en openbaar vervoer, investeren in een goed en veilig fietsnetwerk (woon-werk/schoolverkeer), waarbij voorrangregels heroverwogen worden. Met ook voor in de toekomst goede en voldoende fietsstallingen bij OV-knooppunten en winkelcentra.
- Duurzame verlichting langs fietspaden (ledverlichting met bewegingssensoren).
- Zowel de kernen als de noodzakelijke voorzieningen blijven goed bereikbaar met het openbaar vervoer.
- Behoud van de PlusBus.
- Inzetten op alternatieve vormen van mobiliteit, zoals de dienst 'Mobility as a Service' (vraaggestuurd vervoer dat op verschillende manieren kan worden vormgegeven).

BEREIKBAARHEID EN VEILIGHEID

Wat

Deze periode zorgen we dat er een plan ligt en wordt uitgevoerd om een goed bereikbare en veilige gemeente te zijn.

Waarom

Bereikbaarheid en veiligheid zijn belangrijk. We willen goed bereikbaar zijn, aansluiting op het intercitynetwerk is belangrijk, evenals een goede ontsluiting van de dorpen. Dat willen we behouden voor economie, toerisme en voor onze inwoners. Daarnaast is veiligheid van belang. Veilig over straat kunnen lopen, fietsen en rijden. De gemeente Rheden grenst aan en wordt doorkruist door landelijke verkeersaders over de weg, het spoor, het water en de lucht. Deze verkeersaders hebben invloed op de leefbaarheid in onze kernen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- De intercity blijft het treinstation Dieren aandoen
- Beperking van (gevaarlijk) treingoederenvervoer door onze kernen.
- In Laag Soeren geen vrachtwagens meer door het dorp (m.u.v. bestemmingsverkeer).
- We blijven ons inzetten voor maatregelen die de veiligheid bevorderen op de N348 van Ellecom via Dieren naar Zutphen.
- De veiligheid voor fietsers en auto's vergroten op de N786 van Dieren naar Apeldoorn.
- Blijvende inzet op het voorkomen en reduceren van negatieve effecten op de gezondheid door verkeer (luchtkwaliteit, geluids- en trillinghinder), zoals bij Dalstein in Ellecom (naast de N348).
- Tegengaan van geluidoverlast bij doorgaande wegen (zoals N348 en N786) door mitigerende maatregelen. Denk aan stiller asfalt, Silent Wall en diffractoren (een soort geluidgoot).
- Vergroten van de veiligheid rondom scholen (tijdelijke inrij- verboden, autoluw, eenrichtingsverkeer, etc.).
- Onderzoek naar de mogelijkheden van meer gescheiden banen voor de verschillende weggebruikers.
- Meer ruimte (voorrang) voor fietsers, voetgangers en OV ten opzichte van de auto.
- De snelheid aan te passen. Binnen de bebouwde kom naar 30 km/uur en daarbuiten naar 60 km/uur.
- Meer in te zetten op handhaving van de maximale snelheid
- Het volgen van landelijke ontwikkelingen waarmee wij mogelijk ons voordeel kunnen doen.
- De gemeente gaat de dialoog aan met de provincie om de A348 te veranderen in een autoweg met een maximumsnelheid van 100 km/uur de klok rond.

Jongeren

TALENTONTWIKKELING

Wat

D66 wil dat jongeren de kans krijgen hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Waarom

Omdat talentontwikkeling jonge mensen de kans geeft zich te ontwikkelen. Dat geeft zelfvertrouwen en dat is een goede basis voor verdere ontwikkeling en invulling van hun toekomst.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Initiatieven uit bijvoorbeeld de wijk toe te juichen. Denk aan muzieklessen, culturele en creatieve activiteiten, maar ook aan initiatieven voor sport en (sociale) activiteiten die bijdragen aan de lichamelijke en mentale gezondheid van jongeren.
- Ervoor te zorgen dat er binnen de gemeente zowel financieel als fysiek ruimte wordt vrijgemaakt voor deze initiatieven.

JEUGDZORG

Wat

D66 wil dat de kwaliteit van jeugdzorg hoog is en de toegang laagdrempelig en snel. Noodzakelijke hulp aan jongeren vertraagt niet door administratieve processen of te strakke budgetten.

Waarom

Het is belangrijk dat jongeren snel en tijdig de juiste zorg krijgen, zodat problemen niet onnodig verergeren.

Hoe

- D66 wil dat noodzakelijke zorg zo snel mogelijk toegankelijk is. Budgetten worden hiervoor vrijgemaakt en administratieve processen zijn geen belemmering voor de toegankelijkheid.
- De aanbestede zorg kritisch monitoren of de beoogde doelen worden bereikt.
- We zetten jongeren- en straatcoaches daar in waar ze nodig zijn. Omdat ze een belangrijke signaleringsrol hebben en vaak problemen kunnen voorkomen. Door samenwerking in de regio kan ook de jeugdwerkloosheid worden teruggedrongen.

RUIMTE VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Wat

D66 wil dat kinderen en jongeren een fijne en veilige ruimte hebben om samen te komen en zichzelf te ontplooien.

Waarom

Omdat kinderen moeten kunnen spelen. Met elkaar en op een veilige plaats. Jongeren moeten elkaar kunnen ontmoeten om zich te ontwikkelen. Niet iedereen heeft hiervoor in eigen huis of tuin de gelegenheid.

Hoe

- Voldoende speelplaatsen en ontmoetingscentra in de gemeente.

INSPRAAK VOOR JONGEREN

Wat

D66 wil jongeren actief betrekken bij het bestuur van de gemeente.

Waarom

Omdat D66 participatie van álle inwoners belangrijk vindt. Jongeren worden door actieve participatie bewust van de rol van de burger en hun invloed als inwoner. Om zo een betrokken samenleving te stimuleren.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Het instellen van een Jeugdraad.
- Jongeren waar mogelijk en waar nodig te betrekken bij besluitvorming.

Wijkgericht werken

Wat

D66 zet in op de wijk. Op wijken waarin mensen oog hebben voor elkaar, zich inzetten om samen de wijk te verbeteren en waarin buurtinitiatieven de ruimte krijgen.

Waarom

Wijkinitiatieven maken een samenleving sterk. Met buurtgenoten samen problemen aanpakken en verbeteringen zien, draagt bij aan een gemeenschapsgevoel.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Activiteiten in dorshuizen en buurtinitiatieven te stimuleren en te ondersteunen. Denk aan: repair-café's, huiswerkondersteuning en inloophuizen.
- Voor wijkvergroening en -verfraaiing, geïnitieerd door individuele burgers en groepen burgers, budget vrij te maken. Ook om verpaupering tegen te gaan.
- Inzetten op jongeren- en straatcoaches in Velp-Zuid, Rheden en Dieren.

Zorg

WIJKGERICHTE AANPAK, VROEGSIGNALERING EN KWALITATIEVE ZORG OP MAAT

Wat

D66 zet in op het bevorderen van sociale samenhang en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente.

Waarom

Vroegtijdige signalering is belangrijk uit het oogpunt van preventie en escalatie. Tijdige en goede zorg geeft mensen de kans zo snel mogelijk op eigen kracht weer verder te kunnen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Te richten op een wijkgerichte aanpak. Door mantelzorgers en vrijwilligers te koesteren en te ondersteunen en, waar nodig, te ontlasten. Dit kan door het aanbieden van professionele hulp of andere aanvullende maatregelen.
- We willen dat zorg-op-maat het uitgangspunt is en dat wijkgerichte gebiedsteams, zorgverleners, scholen en hulpverlenende instanties intensief samenwerken, zodat er vroegtijdig gesignaleerd en ondersteund kan worden.
- Goede zorg beschikbaar te maken voor wie dit nodig heeft.

OUDEREN

Wat

Ouderen moeten zoveel mogelijk op eigen benen staan. Als dat niet meer of minder goed lukt, heeft de gemeente een zorgplicht.

Waarom

Met de juiste ondersteuning en voorzieningen zorgen we dat ouderen zo lang als zij zelf willen en waar mogelijk is, onafhankelijk en vrij wonen en leven. De gemeente moet hier een actieve en stimulerende rol in spelen. De gemeente Rheden is één van de gemeenten met het hoogste aantal ouderen in Nederland (19,5% is 70-plusser). Dit betekent dat wij ook meer aandacht en voorzieningen voor ouderen moeten hebben dan de gemiddelde gemeente.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Kwalitatief hoge zorg-op-maat
- Ondersteuning waar nodig.
- Levensloopbestendige woningen, zodat inwoners de mogelijkheid hebben langer in hun eigen woning te blijven wonen.
- In voorkomende gevallen doorstroom mogelijk maken naar woningen met lichte ondersteuning.
- Als uitgangspunt te nemen dat ouderen de mogelijkheid hebben om zelfstandig te leven en wonen.
- Soepel om te gaan met regelingen voor zorgwoningen.
- Een dementie-vriendelijke gemeente te worden, te beginnen met een scan die inzichtelijk maakt wat de gemeente (meer) kan doen.

EENZAAMHEID

Wat

D66 zet in op de aanpak van eenzaamheid. In de gemeente Rheden wordt iedereen gezien en krijgt iedereen de kans betrokken te zijn bij sociale activiteiten.

Waarom

Eenzaamheid komt voor bij mensen van alle leeftijden, maar vooral bij ouderen. Corona heeft het probleem nog eens vergroot.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Kleine, overzichtelijk organisaties te faciliteren en te ondersteunen die aandacht hebben voor de sociale omgeving.
- Huisbezoekprojecten voort te zetten en verder te ondersteunen.
- Wijkverpleging onze steun te geven vanwege de belangrijke rol bij het signaleren van eenzaamheid.
- Maatschappelijke initiatieven toe te juichen en te ondersteunen.
- Sociale activiteiten zichtbaar en toegankelijk te maken voor iedereen en ouderen in het bijzonder. Denk aan begeleiding en training van digitale vaardigheden. Waar ouderen niet meer in staat zijn om zelf hun weg te vinden naar sociale activiteiten wordt maatschappelijke ondersteuning geboden.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (GGZ)

Wat

Huisartsen signaleren lichte en zwaardere geestelijke problemen.
Huisartsen verwijzen bij zwaardere problemen naar een zorgverlener.

Waarom

Vroegtijdige signalering is belangrijk uit het oogpunt van preventie en escalatie.
Tijdige en goede zorg geeft mensen de kans zo snel mogelijk op eigen kracht weer verder te kunnen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Door goede communicatie met de huisartsen in onze gemeente
- Door goede communicatie met onze inwoners.
- Duidelijke informatievoorziening te bieden over waar hulp te krijgen is en hoe deze hulp wordt vergoed (via de zorgverzekeraar).

Welzijn

ARMOEDEBESTRIJDING

Wat

D66 zet in op bestrijding van armoede. We laten mensen vrij, maar niemand vallen. We maken het voor inwoners mogelijk hun problemen aan te pakken en met hun kinderen mee te blijven doen aan maatschappelijke activiteiten.

Waarom

D66 wil inwoners kansen geven om hun situatie te verbeteren en mee te doen. Door problemen aan te pakken en mogelijkheden te benutten, het beste uit jezelf en je omgeving halen. We geloven in de kracht van mensen en bieden waar mogelijk ondersteuning.

Hoe

Dit bereiken we door:

- We willen bestaande voorzieningen, zoals Stichting Leergeld, het Jeugdcultuurfonds, het Jeugdsportfonds en de Gelrepas, handhaven.
- We willen dat de gemeente goede begeleiding biedt bij schuldsanering.
- We willen vroegsignalering en -begeleiding van mensen met schulden. Nog vóór ze in de schuldsanering komen. Dat vraagt om een toegankelijke gemeente.
- We monitoren in hoeverre lokaal beïnvloedbare factoren bijdragen aan de mate van welbevinden zoals onze inwoners dat ervaren.

JONGEREN MET SCHULDEN

Wat

Als jongeren niet kunnen omgaan met geld moeten ze dat leren. Zo nodig moet de gemeente daarbij helpen.

Waarom

Omdat een goede start in het leven belangrijk is. Om schulden te voorkomen en bij reeds ontstane financiële problemen weer toekomstperspectief te bieden.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Preventie op scholen door voorlichting te geven over omgaan met geld.
- Het onder strikte voorwaarden reguleren van schulden door de gemeente.

Cultuur

Wat

D66 stimuleert culturele initiatieven in de gemeente Rheden door culturele instellingen, podiumvoorzieningen en dorpshuizen te ondersteunen in hun streven naar een aantrekkelijke evenementenprogrammering. D66 vindt het bovendien belangrijk de ontwikkeling van creatief talent van kinderen te stimuleren en biedt kinderen van minder verdienende ouders ook mogelijkheden om deel te nemen aan culturele activiteiten.

Waarom

Veel mensen genieten van voorstellingen, evenementen, exposities en schilder-, muziek- en danslessen. Kunstvormen als deze stimuleren een open blik, verbinden mensen of bieden een rustpunt. Bibliotheken verschaffen laagdrempelige toegang tot boeken en media, en dragen bij aan het voorkomen van laaggeletterdheid. Kunst en kunstonderwijs biedt kinderen de mogelijkheid te worden wie zij zijn en ontwikkelt hun zelfbeeld en zelfvertrouwen.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Muziekonderwijs en een uitgebreid creatief aanbod toegankelijk te maken voor ieder kind.
- In te zetten op handhaving van een bibliotheekvoorziening in Dieren en Velp, en de jeugdbibliotheek in Rheden.
- Te streven naar een aanbod dat voor alle burgers interessant en uitdagend is, bijvoorbeeld door met initiatiefnemers van culturele evenementen mee te denken of maatwerkbeleid te bieden waar dat nodig is.
- In te zetten op samenwerking tussen dorps- en cultuurhuizen in alle kernen. Dit zorgt voor sociale en culturele kruisbestuiving en bespaart ruimte.
- De culturele instellingen binnen de gemeente en de podiumvoorzieningen in Dieren en Velp te ondersteunen met op activiteiten gerichte subsidies.
- De creatieve sector te faciliteren. Bijvoorbeeld door flexibel te bestemmen en door industrieel erfgoed en kleine bedrijfsruimten beschikbaar te stellen voor ateliers.

Sport

Wat

Sporten. Veel mensen doen het te weinig (volgens onderzoek meer dan de helft van alle Nederlanders boven de achttien), terwijl onomstreden vaststaat dat de positieve effecten van bewegen groot zijn. Daarom wil D66 de mogelijkheden om te sporten verruimen en iedereen de kans bieden regelmatig op een verantwoorde manier te bewegen.

Waarom

Sport is goed voor de gezondheid. De fysieke én mentale gezondheid. Daarom moet sporten worden gestimuleerd bij jong en oud. Bovendien: in een fitte en vitale samenleving wordt de gezondheidszorg minder belast.

Hoe

Dit bereiken we door:

- Te blijven kijken naar mogelijkheden om openbare ruimte zo in te richten dat deze uitdaagt tot sportbeoefening. Daar ook middelen voor vrijmaken.
- Net als zwemonderwijs moet sport en bewegen een onderdeel zijn van het lesprogramma van basisscholen. Dat is lang niet overal het geval, dus is er werk aan de winkel.
- We worden met z'n allen steeds zwaarder. Dat is niet gezond en daar moeten we proberen iets aan te doen. Met de actie 'Jongeren Op Gezond Gewicht' doet Rheden dat ook. Kinderen worden op een leuke en laagdrempelige manier bewust gemaakt van wat ze eten en drinken, en gestimuleerd meer te gaan bewegen. Echter op beperkte schaal, voornamelijk in Dieren. De actie zou uitgebreid kunnen worden, ook in combinatie met het geven van voorlichting aan ouders en verzorgers. Het stimuleren van gezondere voeding kan ook met campagnes en via scholen en sportverenigingen.
- Sportevenementen zorgen voor reuring en een positieve impuls. D66 wil zich inzetten voor het naar Rheden halen van grote en kleine sportevenementen.
- Dankzij de inbreng van D66 is in 2020 in Velp het Biljoenbad geopend. Een duurzaam binnen zwembad met twee baden (een gewoon bad en een doelgroepenbad). Niet alleen heeft zwemclub PFC nu een onderkomen, het bad wordt ook gebruikt voor het geven van zwemlessen en door recreanten uit de hele gemeente. Onze inzet is onverkort ook het buitenbad in Rheden open te houden.
- 'Samen sterker' geldt ook in de sport. Daarom dringen we er bij sportclubs op aan te kijken naar vormen van samenwerking. Ook als daar vanuit financieel oogpunt en gezien het aantal leden geen reden voor is. Regeren (besturen) is vooruitzien.
- D66 staat achter de 'Beleidsagenda Gelderland Sport! 2020-2023' van de provincie Gelderland. Een agenda die staat voor inspireren, verbinden en samenwerken langs vier actielijnen: 1. Meedoen en ontmoeten, 2. Sportevenementen en talenten inspireren Gelderland, 3. Gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving en 4. Duurzame sportomgeving. Zo kunnen we de kracht van sport nog beter benutten.
- Rheden biedt een fantastische omgeving. De focus moet gericht blijven op het verantwoord, zonder schade voor de omgeving en het milieu, stimuleren en faciliteren van die omgeving voor onder meer wandelen, fietsen, skaten en longboarden. Mogelijk ook het aanleggen van een pump track (aaneengesloten circuit van bulten en kombochten).
- Uiteraard moet (aangepast) sporten en bewegen ook vanzelfsprekend zijn voor mensen met een beperking. Nu nog doet twee-derde van hen niet aan sport. D66-Kamerlid Jeanet van der Laan trekt landelijk de kar. Samen met Kamerleden van SP en GroenLinks schreef ze de notitie: 'Sport en bewegen voor mensen met een beperking vanzelfsprekend in 2030'. Wij geven daar lokaal een vervolg aan.

Laat iedereen vrij,
maar niemand vallen.

D66